Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЛЮТОГО 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ—FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 23, 1955 No. 25. VOL. LXII.

ҐУВЕРОВА КОМІСІЯ ПРОПОНУЄ ЗМЕНШИТИ БЮРОКРАТИЗМ В УРЯДОВИХ УСТАНОВАХ

Вашингтон. — Комісія Гувера просить президента Айзенгавера обмежити бюрократизм в урядових установах. Це Комісія для Організації Виконної Частини Уряду, і її очолює бувший президент Герберт Гувер. Це вже друга частина звіту цієї комісії, бо першу частину вона подала до відома минулого тижня, коли звітувала про персональні справи федерального уряду. В другій частині звіту комісія стверджує, що „письмова праця" уряду коштує річно коло чотирьох більйонів долярів. Тому Комісія пропонує ощадності в цій ділянці праці федерального уряду, внаслідок яких можна буде заощадити коло 250 мільйонів річно. В урядових аґенціях, згідно зі звітом для комісії, відбувається „надзвичайна бюрократична праця", яку треба б конче зменшити, щоб дати більше часу урядовцям на іншу не тільки бюрократичну працю, та щоб уможливити ощадність. Комісія звертається до президента Айзенгавера, щоб склав відповідну програму в цій ділянці, згідно з якою мусіли б пізніше діяти всі урядовці в федерального уряду. На думку Комісії треба б упростити та поліпшити взори формулярів, листів і звітів. — Також поручає ця комісія дешевше продукувати всі урядові формуляри та зредукувати кошти зберігання урядових паперів. Треба б також, на думку комісії, зредукувати деякі звіти в урядах, та зменшити число відбиток деяких паперів, які виходять з урядових аґенцій. Негайні ощадності можна буде зробити, коли скасується чвертьрічні податкові звіти про заробітки службовців, чого домагається податковий Уряд та Уряд Соціяльного Забезпечення. Уряд висилає річно принаймні 25 більйонів паперів. В федеральних урядах працюють коло 750,000 „паперових" урядовців. Щоб дати приміщення цим усім урядовцям, на це треба 36 таких будинків як найбільший будинок у світі, Емпайр Стейт Білдінґ у Ню Йорку. За ті приміщення платить уряд річно 180 мільйонів долярів. На приміщення федеральних паперів треба 24 мільйони кубічних метрів, що рівняється сімом таким будинкам, як Пентаґон і коштує річно 40 мільйонів долярів. Урядові аґенції висилають річно самих листів в числі коло одного більйона. Комісія домагається, щоб і стиль документів, які висилається з урядових канцелярій, був ясніший, як це діється досі. На цю бюрократичну працю видається річно коло чотирьох більйонів долярів.

Демократи плянують зменшити на 20 долярів прибутковий податок

Ню Йорк, Н. —. — Демократичні члени Комісії Способів і Метод в Палаті Репрезентантів на зборах із спікером Семом Рейберном погодилися на тому, щоб внести законопроєкт про зменшення на 20 долярів прибуткового податку кожному податковцеві і всім членам його родини, яких він утримує. Демократи мають в цій комісії більшість голосів в порівнянні з республіканцями (15 до 10), і тому передбачають завзяту боротьбу в цій справі, бо уряд заявив, що цього року не може погодитися на жадне зменшення податків, щоб не збільшувати державного недобору. Республіканці заповідають, що президент при допомозі „вета" не дозволить ще в цьому році зменшити податки. Якщо б цей законопроєкт став законом, то голова з двома дітьми і жінкою, яка не працює, який мав би згідно з теперішнім законом заплатити 80 долярів податку — не платив би взагалі податку. Демократи не думають вносити окремого закону, тільки хочуть свій законопроєкт зробити частиною урядового законопроєкту про продовження податку від корпорацій і від прадажу деяких товарів (тютюнові вироби, алькогольні напої), щоб президент не міг поставити „вето" проти цього законопроєкту. Демократи хочуть випередити уряд у зменшенні податків ще в цьому році, бо знають, що виборці йдуть за тією партією, яка зменшує прибуткові податки.

Сенатори домагаються чистки „каминксів"

Вашинґтон. — Окрема Сенатська Підкомісія для досліду шкідливости так званих „каминксів" домагається, щоб видавці вичистили ці свої ілюстровані видання від злочинів і жаху, щоб ними не деморалізувалися діти, які їх читають. В звіті, який ця підкомісія виготовила після кількамісячних переслухань, говориться про те, що видавці цих шкідливих видань не можуть усправедливлюватися тим, що, мовляв, батьки повинні дбати про те, щоб їхні діти не поповнювали злочинів. Але в цьому звіті не пропонується, щоб уряд міг цензурувати ці „каминксові" видання. Сенатори твердять, що ці видання, — це „скорочений курс вбивства, грабунку, насильства, канібалізму, садизму" та всіх інших злочинів, поповнюваних здеґенерованими типами. Звіт закликає Федеральний Поштовий Уряд і департамент справедливости до боротьби проти цієї літератури. У звіті згадується і про те, що ця шкідлива література компромітує ЗДА закордоном.

В АМЕРИЦІ

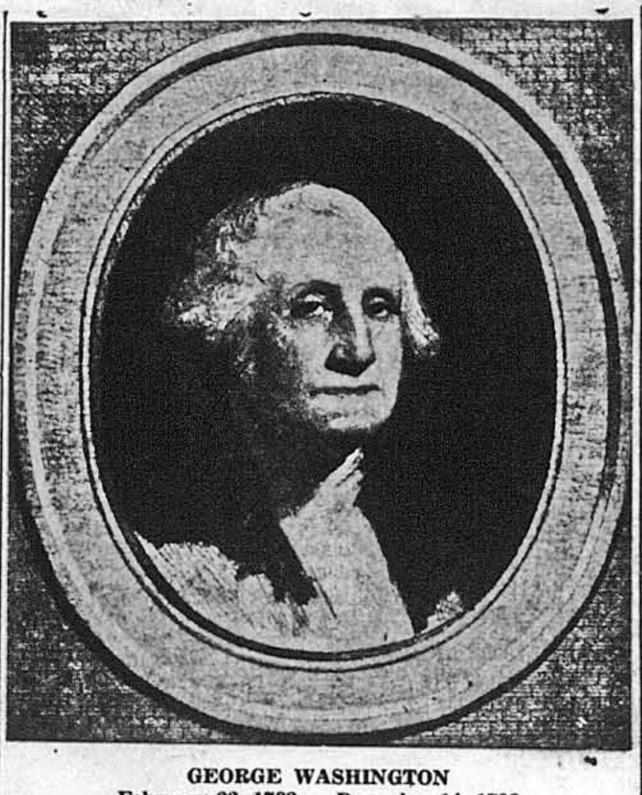
● **Пресовий секретар** Білого Дому заявив, що досі немає масового фотографічного портрету президента Айзенгавера, і що такого портрету не буде, бо президент не хоче позувати фотографам, які прагнуть до цього в комерціяльних цілях. Комерційна фотографічна фірма в Вашинґтоні „Ґерріс енд Івінґ" має портрети всіх президентів, крім Айзенгавера, починаючи від Теодора Рузвелта.

● **Бувший президент** Геррі Труман незабаром виїде з Індепенденсу, Мо., на відпочинок на Флориду. Труман поїде туди разом із дружиною, як тільки закінчить писання своїх спогадів.

● **До маленького містечка** Тукуману в Арґентіні напливають тисячі людей, щоб побачити, як мала 14-річна дівчинка Емілія дель Валле Ляеї, яка твердить, що бачила Пречисту Діву, оздоровляє людей. Церковна католицька влада заперечує ці чудесні уздоровлення, а міністерство здоров'я заявило, що взагалі ніяких уздоровлень в цьому містечку не було. Та населення не звертає на це уваги, і за один день аж 20,000 осіб хотіло відвідати цю дівчину. Влада дбає про те, щоб маса „прочан" не поширювала недуг.

● **Ірвінґ Поташ** відсидів вже трирічну кару за те, що, як партійний комуністичний провідник, змагав до насильної зміни уряду ЗДА. Тепер він перебуває за кавцією на волі і чекає на нову розправу за приналежність до комуністичної партії. Прокуратор дозволив йому виїхати до Вашинґтону, щоб дістати візу польського комуністичного уряду на в'їзд до Польщі.

● **Президент Айзенгавер** на зборах Республіканського Крайового Комітету заявив: „Ми мусимо бути сьогочасними і реально дивитися на життя. Ми не можемо бути допотопними людьми, ані тими марсіянами, які, може, за 300-400 років прибудуть з Марса до нас".

GEORGE WASHINGTON
February 22, 1732 — December 14, 1799

Конґресмен Фіґен про „еру Хрущова"

Вашинґтон. — „Експерти від російських справ почувають себе пошкодованими, бо Маленков був ще живий, коли каючись зрікався свого прем'єрства. Вони куди легше зрозуміли б сенс тих останніх подій в СССР, якби Георгій з'явився був перед екзекуторською чотою, а потім проголошено б, що він „зрікся" свого становища, — сказав конґресмен Майкел Фіґен, демократ з Огайо, у довгій і знаменитій промові, яку виголосив у Палаті Репрезентантів 10-го ц. м. (Конґресовий рекорд стор. 1218). У своїй промові він займався останніми подіями в Совєтському Союзі, бачачи в них дальше скріплення тиранського правління, і закидав республіканській адміністрації, що вона не виконала впродовж двох років нічого з своїх заповідей щодо політики визволення уярмлених на Сході народів. Промовець покликався на фахівців від російських справ, які зараз після смерти Сталіна покликалися на закон большевицької революції про боротьбу між претендентами на владу. Від березня 1953 року в СССР формально тривала ера колективного правління, фактично ера Маленкова. Нову комуністичну еру, що тепер почалась, можна назвати ерою Хрущова. „Час її тривання залежатиме від того, скільки крови новий диктатор і його найближчі посіпаки готові пролити і як далеко вони рішені зайти в процесі чистки, що мусить вестися при закріплюванні кожної нової диктатури. На основі існуючих даних можна твердити, що ера Хрущова потриває якийсь час". Конґресмен Фіґен називає Хрущова новим дійсним царем комуністичної імперії. „Булґанін, як прем'єр, є нічим більше, як стінною декорацією". Фіґен пояснює, що Хрущова неправильно називають українцем, бо він — чистокровний росіянин, син російських батьків, уроджений на російській (московській) території, недалеко української етнографічної землі. З Україною він мав тільки те спільне, що в своїй комуністичній кар'єрі тричі виконував в Україні функції ката українців: в боротьбі проти Української Народної Республіки, при насильному насаджуванні колективізації і при масовому винищуванні української свідомої інтеліґенції. Конґресмен Фіґен подає багато подробиць з тієї винищувальної акції Хрущова в Україні, яка закріпила опінію про нього, як про людину жорстоку і безжалісну. Тому не можна мати ніяких ілюзій щодо політики, яка буде вестись в атмосфері диктатури такого сатрапа. На запит конґресмена Ашлея, яку політику рекомендує Фіґен американській адміністрації, цей останній зреферував висновки, до яких дійшла минулорічна Конґресова комісія, що переводила дослідження комуністичної аґресії. Ставлячи собі за ціль поборювання комунізму в ім'я волі народів і миру для світу, отже й виминання війни, як засобу визволення уярмлених, названа Комісія охопила свої практичні висновки й поради в 13-ох точках. До тих точок належать такі, як відкликання визнання всіх комуністичних держав, зокрема урядів уярмлених народів, — припинення всякої торгівлі з комуністичними державами, — моральна підтримка всім протикомуністичним визвольним рухам, — творення військових частин з утікачів з-поза залізної завіси, — зміна іміґраційного закону, — прийняття послідовної динамічної програми поборювання комунізму в усьому світі, і для цієї цілі, — скликання великого міжнародного конґресу всіх вільних країн.

Працівники Головної Канцелярії УНСоюзу і „Свободи" згадують сл. п. д-ра Л. Мишугу

Минулого четверга всі працівники Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та В-ва „Свобода", з трьома членами Екзекутиви на чолі, виконали побажання сл. п. Д-ра Луки Мишуги та зійшлися на спільну вечерю в його пам'ять. Вечеря відбулася в ресторані п-ні Тессі Міссіріс, в домі якої д-р Мишуга довгі роки проживав. Під час вечері, причину та суть якої з'ясував голова УНС п. Д. Галичин, інші члени екзекутиви, співробітники „Свободи" та поодинокі працівники згадували Покійного, як незаступимого співробітника, приятеля і повірника та дорадника. Згадки про Покійного переплітано піснями, переважно стрілецькими, які він так дуже любив та до співу яких сам за свого життя при кожній нагоді заохочував. Закінчено вечерю то поминки відспіванням „Вічної Пам'яті".

Відбулись Загальні Збори ТУСК „Обнова"

Филаделфія. — П'ятого лютого цього року відбулися 4-ті річні Загальні Збори ТУСК „Обнова" в Филаделфії. Збори почалися спільною молитвою під проводом о. д-ра Платона Корниляка. Зборами проводив д-р Юрій Рибак, а секретарювала Христина Корецька. Після звітів з діяльности за минулий рік, Загальні Збори уділили абсолюторію дотеперішній Управі і вибрали на голову товариства Богдана Мира, а на членів Управи: Всеволода Ісаєва, Надію Пасіку, Христину Корецьку, Андрія Головінського, Дарію Остап'як і Лева Рудницького.

ВЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ КАНДИДАТ ПРОБУЄ СТВОРИТИ УРЯД ФРАНЦІЇ

Едґар Фор

Париж. — Після того, як в останню суботу французька палата депутатів відкинула предложену їй програму десиґнованого на прем'єра Християна Піно, 72-літній президент Франції Рене Коті доручив сформувати новий уряд Едґарові Фор. Християн Піно, соціял-демократ, провалився більшістю 312 опозиційних голосів проти 268. Після того, як два тижні тому впав уряд Мендес-Франса, — президент десиґнував спершу лідера Незалежної партії, Антуана Піне, потім народного республіканця П'єра Пфлімлена, врешті соціяліста Християна Піно. Після невдачі всіх їх, президент скликав був нараду лідерів всіх партій, за вийнятком комуністичної, і на основі почутих там думок призначив місію створення нового уряду соціял-радикалові Едґарові Фор, який в уряді Мендес-Франса був спершу міністром фінансів, а під сам кінець — міністром закордонних справ. Фахівці від французької „парляментарної аритметики" не ворожать також цьому політикові успіху. На доручення президента Республіки лідери партій радили самі над узгідненням такої компромісової програми в справах внутрішньої і закордонної політики, яка запевнила б новому прем'єрові тривку підставу, але досі не вдалося цього зробити головно через дві закордонно-політичні справи, які найбільш розсварили партії: озброєння Західньої Німеччини й політика у північно-африканських посілостях Франції. Партійні лідери прийшли тільки до переконання, що платформа нового уряду повинна бути „поміркованo-центрова", себто без відхилення ані в ліво-соціялістичну, ані право - націоналістичну сторону. Паризький пакт, який мав 10-го цього місяця ввійти під ратифікаційні дебати на Раді Республіки, повис в повітрі, чекаючи створення нового уряду. Мендес-Франс, як останній прем'єр, веде з своїми міністрами тільки чисто технічні державні справи, не входячи в політику залежну вже від нового уряду.

Доллес і Іден виїхали до Банґкоку

Маніля, Філіппіни. — Південно - східній Азійський пакт, що його п'ять держав підписали в Манілі 5 місяців тому, набрав обов'язуючої сили, бо всі дотичні держави ратифікували його й передали ратифікаційні грамоти останньої суботи прем'єрові Філіппін, Маґсайсай. Цими державами є: ЗДА, Англія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія, Пакістан, Сіям і Філіппіни. Перша ділова конференція тих держав мала розпочатись у вівторок 22-го лютого ц. р. в столиці Сіяму, Банґкоку. Ще в п'ятницю вечером відлетів туди з Вашинґтону державний секретар Джан Фостер Доллес із штабом високих урядовців державного департаменту .Так само з Лондону відлетів туди міністер закордонних справ, Антоні Іден, який — як пише лондонська преса — використає нагоду, щоб переконати Дж. Ф. Доллеса, що національні китайці повинні евакуювати прибережні острови Квімой і Матсу, теперішній н а й г а рячіший предмет спору з комуністичним Китаєм. Французький президент Коті призначив недавнього амбасадора в ЗДА Анрі Монне головою французької делеґації на далекосхідню конференцію, але через брак уряду у Франції, представник Франції матиме спутані руки і обмежуватись буде здебільша до ролі обсерватора. Ціллю конференції в Банґкоку є — як пишуть американські часописи — „додати зубів" Манільському пактові, встановивши постійний секретаріят названих 8-ми держав та устійнивши практичну участь кожної з отих держав в поборюванні комуністичної аґресії.

В СССР не припиняється переслідування релігії

Конґресмен Артур Дж. Кляйн, демократ з Ню Йорку, зголосив до Конґресового рекорду 8 ц. м. знамениту статтю о. Є. И. Барнича, ЧСВВ, про Католицьку Церкву, яку знищили російські комуністи в усіх уярмлених ними країнах. Майже вся ця стаття присвячена докладному описові, як знищено Греко-Католицьку Церкву в Західній Україні. Найбільш зворушливий опис із різними маловідомими деталями подано про вбивство єпископа Теодоро Ромжі в Мукачеві 27-го жовтня 1947-го року. Стаття закінчується згадкою, що саме тепер на чергу в масовому переслідуванні Католицької Церкви прийшла Польща. (Конґресовий рекорд А 755).

У Конґресовому рекорді з 10 лютого ц. м., ч. 24, стор. 1205, знаходимо промову конґресмена Гейла Боґґса, демократа з Кентокі, про нову атеїстичну хвилю, яка йде тепер по Совєтському Союзі. У цій промові наведено надзвичайно цікаві цитати з різномовної преси контрольованих Совєтами країн і приклади з совєтської пропаґанди, як вона старається закрити перед світом дійсне відношення до справ Церкви і релігії в СССР та його сателітах. Пригадано, напр., наївну заяву архиєпископа з Ливану, після його повороту з Москви, про те, що він, мовляв, бачив московського патріярха і цей патріярх казав йому про велику дбайливість, з якою совєтський уряд ставиться до церков, духовних шкіл і богословської академії. Конґресмен звертає увагу на те, що ливанський митрополит, мабуть, не знає дійсного характеру російської православної Церкви, цілковито підпорядкованої совєтській адміністрації. Тамошня Церква підлягає контролі Церковної Ради, яку очолює Ґеорґій Карпов, який в 1945 році дістав титул ґенерал-майора за заслуги в таємній поліційній службі. У цій промові були теж згадки про церковні відносини в Україні.

„Стара Война" відбула традиційні вечерниці

Ню Йорк. — Минулої суботи, 19-го лютого, в залях місцевого Народного Дому відбулися традиційні вечерниці „Червоної Калини", прибуток з яких призначений впершу чергу на допомогу багатьом потребуючим ветеранам „старої войни". Понад 600 осіб, з-поміж молоді і старших, заповнили обидві залі Народного Дому. Між приявними було теж багато передових громадян, між ними Президент УНР в екзилі д-р Степан Витвицький, голова УНС п. Д. Галичин та інші.

ТВОРИТЬСЯ ОБОРОННИЙ БЛЬОК ДЕРЖАВ СЕРЕДНЬОГО СХОДУ

Карачі, Пакістан. — Офіційно проголошено, що закінчились тайні переговори поміж Туреччиною і Пакістаном з одного боку та Іраном, Ливаном і Сирією з другого про створення великого оборонного військово - політичного бльоку, якого завданням було б спільно боронитися проти совєтської аґресії. Тому, що окремо Туреччина й Ірак договорились вже щодо союзу, то в отому бльоці опиниться шість магомеданських держав Середнього Сходу. Місцева преса передбачає, що так само Ємен і Йорданія приступлять до бльоку. Збоку названих держав нема ще потвердження цієї вістки. Відомо тільки, що лише Єгипет і Савді Арабія є противниками всякого військово - політичного союзу поза Арабською Ліґою. Тому, що недавня конференція Арабської Ліґи в Каїро, на якій єгипетський прем'єр Ґамаль Нассер старався перевести осудження Іраку за його союз з Туреччиною, скінчилася невдачею, то єгипетський прем'єр, відомий, як політичний реаліст, мабуть, зревідує своє становище і закине опозицію до середньо-азійського військово - політичного бльоку з вістрям проти Москви. Недавні відвідини індійського прем'єра Неру мали на меті вдержати Єгипет „невтральним" між обома нинішніми світовими бльоками. Але англійсько-американська дипломатія підтримує Туреччину й Пакістан в їх заходах. Англійський міністер закордонних справ Антоні Іден зупинився в Каїро в дорозі до Банґкоку, куди він їде на конференцію держав-Південно-східнього Азійського пакту, і мав довшу розмову з єгипетським прем'єром Нассером під час бенкету в англійській амбасаді. Звертають увагу, що це був перший раз, що єгипетський прем'єр прийшов до англійської амбасади. Створення середньо - азійського військово - політичного бльоку було б — як пишуть пресові коментатори — останньою ланкою у ланцюзі союзів вільних країн всього світу проти небезпеки комуністичної аґресії. Тому, що молоді азійські держави, які щойно недавно дістали свою незалежність, лякаються кожної тіні небезпеки, що Англія або Америка схочуть тягнути якісь власні користі з союзу з ними, названі англомовні великодержави не вмішувались в оті переговори, що їх вели головно турки. Турецький президент Баяр перебуває тпер з 10-денною візитою в Пакістані. У своїй великій промові на бенкеті в його честь він поставив, як мотто до своїх завваг — староримську пословицю „Коли хочеш миру, готуйся до війни".

Совєти пропонують „заморозити" зброєння

Москва. — Совєтський уряд запропонував, щоб в усіх державах припинено дальше зброєння і „заморожено" існуючий стан збройних сил на рівні, що був 1 січня 1955 року. Водночас СССР пропонує знищити всі запаси атомової зброї і він ніби погоджується створити для цієї цілі міжнародну контрольну комісію. Формально ці пропозиції мають бути зголошені совєтською делеґацією на підкомісії Об'єднаних Націй, яка має зібратись на нараду в найближчу п'ятницю 25 ц. мц — Проголошено, що совєтську делеґацію на наради тієї комісії очолюватиме заступник Молотова Андрей Ґромико, а Яків Малік буде його заступником. У совєтській заяві атакується одночасно заяву англійського уряду про готовість продукувати водневі бомби та рішення Заходу озброїти Західню Німеччину. Обидві ці справи, мовляв, доказують, що Захід не хоче роззброєння ані миру. Зате совєтська заява покликується на внески Вишинського, зголошені в Об'єднаних Націях минулого вересня. Англомовна преса коментує цю нову пропозицію совєтського уряду, як новий маневр для внеможливлення озброїти Західню Німеччину. Москва, — мовляв, — відступила тепер від свого давнішого домагання, щоб спершу проголосити ґенеральну заборону вживати атомову й інші зброю для масового винищування, а щойно потім приступити до практичного роззброєння. Москва погоджується тепер ніби-то на міжнародну контролю, без якої — як це підкреслювали раніш держави Заходу — неможливо в практиці перевести роззброєння, коли партнери такого порозуміння не мають взаємного довір'я один до одного, а совєтський партнер на таке довір'я не заслуговує.

Чехи й поляки в союзі проти німців

Берлін. — Три комуно-чеські міністри у проводі з Ладіславом Штолем, міністром культури, прибули до Східнього Берліну для переговорів з східньо - німецьким урядом про підписання спільного з Польщею союзу, вістря якого зверталося б проти Західньої Німеччини. У проголошених в цій справі заявах чеських комуністів говориться про „спільну небезпеку від німецького мілітаризму". Чеські комуністи діють по лінії рекомендацій останньої Московської конференції СССР і його сателітів, де сказано про творення нового „оборонного фронту" на випадок признання західнім німцям права творити свою армію. Німецькі й польські комуністи, очевидно, так само як чеські — слухають диктату Москви, але насправді всі поляки і всі чехи бояться однаково як східніх, так і західніх німців, і тому недавні пресові вістки повідомляли про заходи чеських і польських комуністів у Москві, щоб вона перестала творити велику східньо - німецьку армію.

У СВІТІ

● **Посадник Фльоренції**, проф. Джорджіо ля Піра, який сам живе, як аскет, вивласнив велику ливарню, що двічі банкрутувала, і передав її у власність робітничому комітетові. Цей вчинок посадника, католика, викликав захоплення у комуністів, але гострі атаки збоку некомуністичної преси, яка закидає йому зламання конституції, що ґарантує громадянам Італії непорушність приватної власности.

● **Чеський уряд** наказав спалити містечко „Америка", розташоване за яку милю по той бік ,залізної завіси". Всіх мешканців евакуйовано. Офіційно пояснено це тим, що містечко „Америка" стало прибіжищем для пачкарів і втікачів за кордон. „Америкою" прозвано це містечко вже давно на пам'ять про виемігрування з нього до ЗДА в минулому сторіччі великої кількости мешканців.

● **Мадярський уряд** заявив Ватиканові, що він випустить кардинала Міндсенті на волю під умовою, що Ватикан покличе його до Риму, і він більше не вернеться. Ватикан відкинув цю пропозицію і так само збив кардинал. Міндсенті запитав, скільки духовників ув'язнено на Мадярщині. Йому сказано, що 600. Тоді він заявив: „То нехай я буду 601-ий". Його секретар помер у в'язниці. Сам він сидить у в'язниці від 1948-го року.

● **У Західньому Берліні** побувало за минулий рік 12,500 американських відвідувачів, найбільше з усіх інших національностей. На другому місці стоять англійці, яких приїхало було 9,200 осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЕЛИКИЙ „ПЕРЕДРІШЕНЕЦЬ"

„Справедливий закон Вашингтона", про який з такою тугою і надією писав Шевченко, „вільна земля Вашингтона", як означення цієї країни та її ладу, — це поняття, що глибоко врилися в нашу душу і стали для нас символами найбільшого щастя — волі. Не диво, що саме ці поняття ми так часто пригадуємо, наче слова щоденної молитви. Але пригадуємо їх часом бездушно, за звичкою, навіть не пробуючи здати собі справу з їхньої суті. Ми знаємо, що це — щось добре і хотіли б це мати для нашого українського народу, як цього хотів Шевченко, але ми не багато інтересуємось тим, як і в яких обставинах цей „справедливий закон Вашингтона" був встановлений і як, якими трудами та жертвами перетворив він колишні англійські колонії в Америці на вільну землю. Роковини народження Джорджа Вашингтона, цього справжнього „батька своєї країни", що їх з таким пієтизмом відзначає американська нація щорічно в дні 22-го лютого, дають добру нагоду, щоб це ще раз пригадати, над цим застановитись і зробити з цього відповідні висновки для нашого щоденного поступування.

Джордж Вашингтон — як загально стверджують історики — не був людиною, обдарованою якимись надзвичайними талантами, не був також „військовим генієм", хоч власне з його іменем зв'язана перемога на полі бою — після багатьох-багатьох невдач. А все ж таки він був надзвичайною людиною, був великим ідеалістом і, в першу чергу, найбільшим волелюбцем. В ім'я волі і задля волі він став тим направду великим „передрішенцем", що очолив „визвольну армію" свого народу і, в найтрудніших обставинах, повів її на боротьбу до кінцевої перемоги.

Вашингтон виріс і виховався в обставинах, які не мали нічого спільного з „революцією" чи „боротьбою за самостійність". Він виріс в атмосфері, в якій виховувались „джентлмени" старого англійського покрою, консерватисти, тісно зв'язані з багатою клясою та її традиціями, отже і з англійською короною. Але багатство і консерватизм не перешкодили Вашингтонові перейти до „передрішенців", до тих американських патріотів-самостійників, що їх називали „бунтівниками", „сепаратистами" і „демократами".

Америка майже до кінця Визвольної Війни була поділена на два табори: „льоялістів", які обстоювали злуку колоній з Англією, і демократів-самостійників, які бажали волі для своєї країни і для себе самих. Коли почалася на цій землі „передрішенська" війна, демократи-самостійники були у великій меншості, бо і їх і їхніх ідей боялась велика частина навіть самих американців, і не тільки з-поміж багатих кляс, але й з-поміж заможніших фармерів. Вони ж бо, самостійники, почали війну проти „рідного" чи „старого краю" — Англії, з якої в більшості походили і з якою були зв'язані численними вузлами. Американські патріоти-самостійники також називали Англію своїм „матірнім" краєм, але вони хотіли бути господарями, а не колоністами на тій землі, на якій жили. Вони не хотіли, щоб хтось інший встановлював для них закони, накладав на них податки та володів ними, не питаючи їхньої згоди.

Як завжди буває, так і між самостійниками були тоді спекулянти, які підшивалися до них не з великої ідеї, але задля особистої наживи, торгуючи та збиваючи великі гроші. Але ті, що, як Вашингтон, пішли до армії, щоб воювати і наражати своє життя на небезпеки, знали тільки найбільші невигоди і труднощі. Їхня боротьба початково була „майже безвиглядна", але вони вірили в слушність своєї справи, мали ту велику ідею, яка мусить перемогти. І коли 19-го квітня 1775-го року впали перші стріли біля місцевости Лексингтон у Массачусетсі, то їх відгомін справді пролунав по всьому світі, розносячи велику ідею „передрішення", „сепаратизму" та „самостійности" і мобілізуючи одчайдушним борцям за волю під проводом Вашингтона не тільки „світову опінію", але й видатну практичну допомогу, без якої навряд чи були б постали З'єдинені Держави Америки, сьогодні найбільша остоя волі і справедливости в світі.

Згадуючи ці події і факти у зв'язку з роковинами того, хто став їх символом, Джорджа Вашингтона, ми з розмислом називаємо його „великим передрішенцем", бо ще й сьогодні не перевелись серед великого і вільного американського народу „льоялісти", які в практичній політиці ігнорують великі „передрішенські" і „сепаратистичні" ідеї Вашингтона, що принесли щастя Америці, ігнорують їх у відношенні до тих, що століттями тужать за „справедливим законом" Вашингтона і за нього так жертвенно й так геройічно борються.

В ГОЛОВНІЙ КВАРТИРІ

У половині лютого був я в Версалі з одною міжнародною екскурсією. Мене привабила нагода побачити представників Найвищої Команди армії вільних країн. Чотирнадцять армій різних країн мають тут своїх військових провідників, 14 державних прапорів повівають у місті „короля-сонця" — Людовика XIV.

Головна квартира Найвищої Команди союзних армій — це мозок оборони супроти можливої аґресії Москви. День і ніч тут рух, невпинна праця. Про загальну ситуацію говорив нам генерал Ґрунтер, головний командир союзних армій. Його спокійний, тверезий виклад дає багато для думання.

Ген. Ґрунтер вважає, що сучасний світ не має безпеки перед війною. У зв'язку з загальним політичним напруженням війна може вибухнути несподівано. Хоч у минулому пляни „блискавичної війни" розбилися, але теперішні технічні винаходи, особливо атомова зброя, дають шанси виграти війну тому, хто перший ударить. Це не значить, що війну можна виграти одним ударом. Але напасник може несподіваною атакою так ослабити противника, що дальша війна приведе аґресора до перемоги.

Які сили мають країни підпорядковані Москві? Совєтський уряд має коло 175 дивізій. Порівняно з роками другої світової війни, сила цих дивізій значно виросла. 65 дивізій совєтських — це панцерні і моторизовані частини, з власною артилерією. В цей час армія СССР, разом з військом сателітів, має коло 6 мільйонів вояків. Із них 4 мільйони належать до територіяльних армій, 2 мільйони — моряки і летуни. Сателітні країни мають разом приблизно 80 дивізій. В разі війни першу атаку проти західніх країн почали б 22 совєтські панцерні дивізії, що стоять у Східній Німеччині. Їм на поміч прийдуть 60 дивізій совєтських, розміщених в державах-сателітах. 80 сателітних дивізій, в разі наступу на Захід, були б пущені також у бій. Совєтський бльок може за місяць змобілізувати таку силу війська, що це дало б йому 400 дивізій.

Совєтське летунство має коло 20,000 літаків, які все більше модернізуються. В 1951 р. коло 20% совєтських мисливських літаків мали мотори „джети". Тепер — майже всі 100%. Три чверти бомбардувальників в СССР мають — „джети". Совєтський бльок забезпечує своє летунство площами: протягом останніх трьох років число цих площ збільшилося в три рази. Армії сателітних держав збільшили число своїх літаків від 1951 року в три рази. Маючи протилетунські гармати в сателітних країнах, Москва може зорганізувати успішну оборону проти летунських атак зі заходу. Совєтський бльок має досить технічних засобів на те, щоб перевозити на літаках військо і зброю. Також розвиток ракетової зброї в СССР і його сателітах іде невпинно вперед.

На воді СССР має багато підводних човнів і кораблів-тралерів для виловлювання мін. У всіх ділянках воєнної техніки совєтський бльок робить великий поступ, — казав генерал Ґрунтер. Тільки перевага Америки в атомовій зброї може відстрашити совєтський бльок від аґресії проти вільних держав, бо в наземних арміях західні держави стоять далеко позаду, порівняно з комуністичними країнами.

Тому то є потреба збільшити сили вільних країн у Західній Европі. Західня Німеччина може дати свої сили для спільної оборони, і це треба вітати.

Присутні питалися у ген. Ґрунтера, чи не буде Німеччина небезпечна для Франції, коли матиме свою армію. Ген. Ґрунтер відповів, що навіть коли б у Німеччині перемогли сили, ворожі Заходові, то німецька армія не могла б почати війну проти західніх країн: адже ж радарова система в Німеччині збудована в напрямі оборони від Сходу, а не Заходу. Та й сили 50-мільйонової Німеччини, порівняно з іншими арміями, не можуть мати переваги над її сусідами.

П. Скитський

Ярослав Курдидик

ПРИХІД ДО ВЛАДИ „ЧЕРВОНОГО НАПОЛЕОНА"

Треба подивляти майже всю без виїмку американську пресу, яка дуже точно, глибоко й аналітично зареаґувала на останні зміни в СССР. Доводиться ствердити, що в ЗДА починають чимраз глибше аналізувати і чимраз більше розуміти велетенське зло, яке в СССР, після внутрішніх змін і пропаґандивного крику, залишається й надалі тим самим непорушним і перманентним злом, байдуже, чи ми його розцінюватимемо з економічного, політичного чи мілітарного погляду.

Вияви опінії про теперішні зміни в СССР можна поділити на три групи. Вони всі, зокрема, дуже цікаві, але в короткій статті важко їх охопити, і тому обмежимося на їх хронологічному вичисленні: 1) перша група — це та, яка по-тверезому аналізує і розцінює совєтську дійсність; до неї слід зарахувати табір, що очолює теперішню державну адміністрацію з президентом Айзенгавером у проводі; 2) друга група — це ті, що поступають за прислівним колись російським висловом з 1905 року, мовляв, „фуражками забросаєм Японію" . . . 3) і третя група — це ті, що, маючи вже навіть ніж, наставлений до горлянки, пропонують співіснування, коштом політичних і мілітарних поступок, при чому виходять із абсурдальних заложень і доходять до висновків, що коли бити постійно і настирливо чолом у бетонову стіну, то не чоло, а стіна таки від цього розколеться . . .

Після смерти Сталіна залишилися були три претенденти на совєтський трон: Берія, Малєнков і Хрущов. Берію зумів знищити Малєнков, спарувавшись з Хрущовим, а тепер, як це й слід у дідичній ієрархії — Хрущов висадив із сідла Малєнкова, що не встиг навіть гаразд зорієнтуватися, як зліквідувати за це добродійство свого побратима Хрущова. Позиція Хрущова є тепер набагато сильніша, як була вона в Малєнкова. Хрущов керує партією, яку Малєнков випустив з рук за більший і шумніший, але зате менше вартісний титул прем'єра. Але й позиції Хрущова не слід перецінювати. Хоч він і контролює партію, але в теперішній політичній дійсності цього замало, щоб зосередити в своїх руках диктаторське універсальне керівництво, яке аж до смерти вдалося вдержати диявольськи хитрому Сталінові. Слабості Хрущова слід добачувати в тому, що він не контролює секретної поліції і, як „цивільна людина", тим паче не матиме будь-якого впливу на червону армію, що сьогодні, з проголошенням маршала Жукова міністром оборони, очолила де факто СССР. Слабістю Хрущова слід пояснювати ще й те, що Малєнкова не поставлено перед суд і не розстріляно, а тільки осуджено і переведено на пост, на якому він має припасти порохом і перейти на ролю зайвих реквізитів у політичному цирку СССР.

Ніхто не сумнівається в тому, що в СССР не те важне, що відійшов Малєнков, а його замінив Булґанін. Найважніше те, що Жуков очолив совєтську армію. У зв'язку з цим можна зустріти в пресі дуже точні оцінки Жукова не лише, як вояка, але й як політика. В загальних підсумках розцінюється, що Жуков — це одинока людина в СССР, яка має не тільки титул маршала, але й те, чого не мав ніхто з-поміж совєтських ватажків, — загальну популярність серед населення і пошану та авторитет серед совєтського вояцтва.

Сталін знав про цю незаперечну перевагу Жукова над собою, і тому старався, як влучно кажуть німці, „тотшвайґен" — замовчувати його на смерть і роздавати титули маршалів багатьом заслуженим партійцям, щоб цим збити ціну правдивим заслуженим військовикам, а в першу чергу Жукову. Того роду речі в СССР більше не повторяться і на знецінення Жукова ніколи не зважиться Хрущов.

Найбільш цікаве тепер одне — в якому засягу часу прийде до колізії між Жуковим і Хрущовим — бо в такий дуалізм влади, при якому рядили б на довшу мету дві сили — армія і партія — важко повірити.

Доводиться зустрічатися і з такою думкою, що останні виступи Молотова, Булґаніна й Конєва, у яких було більше погроз, ніж глузду, американський загал уважає за чисто особисті і міру їх погроз зараховує на конто темпераменту кожного їх зокрема. Виступав, щоправда, давніше, з принагідними промовами і Жуков, але ці промови були, як кажуть, не його власної редакції, а продиктовані лінією та інтересами партії. Тепер щойно, — кажуть деякі журналісти, — коли б промовив Жуков — це були б незалежні ні від кого, а його власні думки. В деяких часописах, після точної аналізи Жукова, його навіть називають „червоним Наполеоном" і твердять, що великої і зайвої пересади в тому немає. На нашу думку, в зв'язку з таким твердженням постає одне, дуже важливе питання: чи схоче цей „червоний Наполеон" зарізикувати війну із Заходом тепер і програти її десь біля Москви, чи якогось Сталінграду, чи вирішить тверезо, по-воякськи, що СССР покищо, або може й взагалі заслабий і ще треба якийсь час підождати з розбудовою його воєнної потужности.

Водночас Жуков може одинокий в СССР знає, якою силою розпоряджає СССР включно із сателітами, а якою західній світ і здає собі справу з того, що сказав на останній пресовій конференції його приятель з останньої війни, генерал Айзенгавер: „Без огляду на те, що робиться тепер в СССР, ми будемо далі працювати для миру і протиставитися кожній аґресії. Спокійно і без крику".

Доба, в якій говорять політики, поволі проходить. Прикмета всіх визначних полководців — не красномовність. А коли вони й забирають слово, то висловлюють свої думки дуже просто. Але в їх словах вчувається завжди брязкіт зброї . . .

Микола Кокольський

ЗА ІДЕЙНИЙ ПРОТИНАСТУП

Нові погляди й нові ідеї приймаються в широких громадських кругах не легко. Навпаки, вони натрапляють тут на поважний опір, що вимагає чималих зусиль для його переборення. Так є в науці, так є в мистецтві і так є в політиці. Воно й не диво. Бо нові ідеї, нові думки — витвір одиниць — вносять певний заколот в утертий порядок духового життя спільноти, вимагають відречення від інколи глибоко вкорінених поглядів і змушують ступати на нові, невтерті шляхи. Така переорієнтація громадянства, вихованого на демократичних принципах, іде дорогою повільного усвідомлення, що вимагає довшого часу.

Звичайно, таке ступневе дозрівання громадянства і його переорієнтація в різних проблемах має свою вартість. Набуті тією дорогою погляди вкорінюються глибоко в нього, і воно готове боронити їх з усіх сил. І якраз у тому духова перевага демократичного, суспільного ладу над різного роду невільничими системами. Бо ці останні не мають жадної ідейної зброї, що рівноважила б силі вільної думки. Диктаторські режими дають поневоленій людині нужденну підпору світогляду у формі забріханих фраз про вищість раси, про проґресивність комуністичного ладу, про вільне життя „трудящих" (. . . . я не знаю іншої країни, де людина вільно так живе" . . .) і це під стогін мільйонів замкнених в тюрмах і запроторених в таборах праці. Очевидно, що „казьонний" світогляд є єдино правильний і не підлягає критиці. В цьому переконує громадянина поліцист. Та слова одне, а життя друге.

Чи ж можна вірити в слова, коли гола дійсність кричить щось зовсім інше?

Живемо в часі не то миру, не то війни. Комуністи перетравлюють у прискореному темпі підбиті народи, і вже гострять зуби на свіжу здобич, свіжі підбої. Погрози в сторону тих, що стають впоперек їхніх намірів, це — вступ до кривавої драми, яку вони затівають, духова мобілізація невільників, впоювання їм ненависництва до небезпечного для тиранів світу волі. І ніяк не можна легковажити собі тих погроз. Це ж наступ, ідеологічний наступ, що підготовляє терен і мобілізує свої сили до збройного наступу. Небезпека комуністичного наступу в його гнучкій орієнтації та зручному маскуванні. В запасі має він сто облич, які прибирає залежно від місця, часу й обставин. Сьогоднішній приятель може протягом ночі стати його ворогом, і навпаки. Сьогодні безбожницький — завтра може лицемірно бити поклони. Сьогодні обіцяє золоті гори, завтра здирає останню сорочку і виморює голодом мільйони. Тут розстрілює українську людину за національну ідею, там стає „великодушним" оборонцем поневоленої нації. Всі ті ходи й засоби опрацьовує і впроваджує в життя при помочі своїх преторіянів комуністична верхівка, визначаючи для свого стерроризованого громадянства ролю „захоплення", дев'ятдесятдев'ять - процентового комуністичного патріота. Фінал отого божевільного видовища ввижається комуністичним аранжерам у формі тріюмфу на руїнах ненависного їм світу волі.

Тільки дорога до того тріюмфу ще далека, дуже далека. Ще живе вільна думка, і то не тільки по цей бік большевицької греблі, але й там на поневоленій землі, захована від енкаведівського ока глибоко в серці незламної людини. Ця думка про волю жевріє скрізь по містах і селах, в колгоспах і фабриках, в мерзлій сибірській тайзі, в диких казахстанських степах і тюремних підвалах. Жевріє і чекає на ту щасливу хвилину, коли розпломениться і розіллється всесвітнім пожаром, щоб спопелити дотла всі тюрми і всі невольницькі системи. І ось та вільна думка, та незгасима, вічно жива жага волі наших н а й н е щ а сливіших братів, — це напрям, в якому належить усім орієнтуватися. Всім тим, що уважають себе за оборонців найвищого духового добра — волі людини.

А до тих, що вагаються, що не знають, на котру ногу стати, кажемо: Спогляньте на тло сьогоднішньої дії! Близько чотирьох десятків літ злочинного поневолення народів, мільйони невинно знищених людських існувань. А ось друге, ближче, а тому й болючіше тло: десять літ підступного підкопування основ приязної держави, союзника з днів найбільшої небезпеки, десять літ цькування і наклепів. Чи ж може бути більш пророчиста мова, як оце понуре тло і комуністичний наступ на ньому? Чи можна ще вести дискусії про мирне співжиття з явним ворогом і чи можна ще вагатися в поглядах відносно комуністичних затій?

На комуністичний наступ може бути сьогодні тільки одна відповідь: ідейний протинаступ вільного світу.

Л. Печинська

МАЛЄНКОВ ПРИДАВСЯ

(Замість фейлетону)

Хоч Малєнкова вирішили оголосити непридатним для дальшого розвитку сільського господарства, тяжкої промисловости тощо й скинули з диктатури в Москві, то, цілком несподівано, він придався мені у далекій буржуазній заморській країні.

Працюючи у капіталістичній вирібні жіночої одежі, я часто розповідаю своїм товаришкам про осяги комунізму на моїй батьківщині. Коли, під час ланчу, я, вказуючи на нашу їжу, говорила, що в моїй батьківщині такого снідання не може мати робітник навіть на свято Жовтневої революції чи Першого травня, то на мене, звичайно, недовірливо дивились кілька пар насмішкуватих очей.

Не більше довір'я зустрічала я, коли, вказуючи на гори суконь, що їх щоденно виробляє наш відділ „ширпотребу", пробувала розповісти, що таких суконь я у себе, як народилася, вчилася, виростала й одружилась, ніколи не бачила. Навіть не припускала, що щось таке може існувати на світі й щось таке можуть носити не тільки жінки капіталістичних акул із Вол-стріту, але й звичайні робітниці.

А вже проблиски обурення за моє „обдурювання" зустрічала я, оповідаючи, що влада в СССР не вибирається, а призначається. Ні Леніна, ні Сталіна, ні Малєнкова в дійсності ніхто не вибирав, а вони, порізавши своїх приятелів, самі . . .

— Ну, а як би їх запитати, то що б вони на це сказали?

— Що запитати?

— А чому вони без вибору? Коли б так запротестувати?

На це я робила біля своєї шиї вимовний знак, мовляв, голову зріжуть, „чікі башка" зроблять, хоч, звичайно, розуміла, що цього ніяк тут не зрозуміють . . .

Аж тут придався мені Малєнков. Великий щоденник описував подробиці його упадку.

Цей щоденник я носила й показувала. Читала їм подробиці. Як на засіданні двох Рад, коли зібралися „делеґати", прокотилися могутні оплески на честь грубого диктатора — Малєнкова. Ніхто з тих, що одноодушно оплескували, не знав, що через кілька хвилин їм сповістять, що цей диктатор наробив помилок і мусить відійти. Коли ж їм про це прочитали, то всі ці численні делеґати одноодушно схвалили його відхід. А коли їм пізніше оголосили про призначення наступника Малєнкова, то вони одноголосно схвалили й це.

— Ну, й що з того? — запитали мене.

— Як це так „що з того"? Уявіть таку справу у Вашингтоні в Капітолі. По-перше з боку представників, себто „делеґатів", посипались би запитання. Чому змінений, чому призначений інший, за які особливі заслуги, чому про це нікого заздалегідь не сповіщено? Якщо б навіть одноголосно схвалили відхід республіканці, то запити були б з боку демократів, або навпаки. Або хоч би неза-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Микола Андрусяк

ПОЧАТКИ ЛЬВОВА І КОРОНАЦІЯ ДАНИЛА

(1)

Першу історичну згадку про Львів маємо в Галицько-Волинському Літописі під 1259 р. з приводу пожежі тогочасної столиці короля Данила — Холму; цієї пожежі „полум'я було таке, — як читаємо в літописі — що з усієї землі бачили луну, як і зі Львова дивлячись видно було по полях белзьких". З цієї літописної записки видно, що Львів мав у 1259 р. за собою роки свого існування, не зазначені в літописі. І археологи і історики стараються визначити дату його оснування.

Археолог Петро Курінний приймає існування княжого двора Данила Романовича між шляхами зі Львова на Київ і Галич. Цей двір мав бути на місці старого городища. Востаннє укріплював це городище король Данило в 1253 р., а вид тривежної брами з того часу подає — на думку Курінного — 100 років пізніша печатка міста Львова (з 1353 р.).

Цей первісний Данилів Львів міг постати вже в початках другої половини 40-их рр. XII ст., коли Данило відбудував Галичину після прогнання з неї претендента на галицьке князівство Ростислава з чернігівських Ольговичів, сина великого київського і чернівецького князя Михайла Всеволодовича й зятя угорського короля Белі IV. Жадібні володіння над Галичиною, угорські королі, коли не могли заволодіти нею, під'юджували інших князів проти Данила і Василька Романовичів. Ця політика угорських королів зазнала великої поразки, коли в 1244 р. Данило зайняв люблинську землю по Вислу від краківського князя Болеслава Стидливого, теж зятя Белі IV, відтак у 1245 р. переміг під Ярославом мадярів і поляків, що спомагали згаданого князя Ростислава Михайловича, який безповоротно втік до свого тестя на Угорщину, врешті загинув у татарському Сараї сват і союзник Белі IV великий київський і чернігівський князь Михайло Всеволодович. Останній, зв'язавшись союзом з угорським королем, мабуть за його порадою, почав шукати на Заході помочі проти татар. Тим то він вислав київського митрополита Петра Акеровича на собор католицької Церкви в 1245 р. Але татари довідалися про ці його наміри, бо коли він для замирення з ними прибув з чолобитнею ханові до його столиці Сараю над Волгою, хан зажадав від нього, щоб він, на знак очищення від лихих думок, пройшов поміж два вогні і поклонився опікунчим духам ханського роду. Він відмовився, його татари замучили, а православна Церква признала його святим мучеником за Христову віру. Він уже не жив, коли папа Інокентій IV у своїй грамоті з 3 травня 1246 р. писав, що приймає „руського короля" під покров св. Петра, а його ворогам загрожує гнівом Божим і своїм.

Співчуваючи мученичій смерті останнього великого київського князя, не можемо оминути мовчанкою того його злочину, що він в'язався проти своїх князів Данила і Василька Романовичів, відомих з їхньої миролюбної політики супроти інших наших князів, з нашими народними ворогами мадярами і поляками. В обличчі татарської небезпеки Михайло, як великий київський князь, саме повинен був миритися з нашими князями й не наводити на руську землю ворогів.

Проте папа Інокентій IV не занехаяв справи унії київської митрополії з Римом. Його леґат до татарської Орди Пляно Карпіні, проїжджаючи через Україну, завітав до Романовичів. Саме перед приїздом Карпіні на Україну Данило також мусів їздити з чолобитнею у Сарай. На диво, хан прийняв його приязно, очевидно, як поборника Михайла, що шукав у зв'язках з Римом помочі проти татар. Однак, Данило, після повороту з Сараю, у розмові з Пляном Карпіні не виключав можливости унії нашої Церкви з Римом, якщо папа зорганізує західньоевропейський союз йому на поміч проти татар. Карпіні покладав великі надії на прихильність Данила і Василька до справи унії і гостював у них ще й після повороту з Орди. В цій справі листувалися Романовичі з папою в 1241-48 рр.

З цього листування слід відмітити те, що папа називав Данила „королем Руси", а Василька — „королем Володимирії". Тим самим папа признавав, що, після смерти великого київського князя „руського короля" Михайла, суверенним володарем Руси є Данило. Пригадуємо, що Галицько-Волинський Літопис звав „царем і самодержцем усієї Руси" його батька Романа, який також в „Житті св. Маріяна, реґенсбурзького ігумена" названий „королем русинів".

Уже в своїх грамотах з Ліону 27 серпня 1247 р. папа Інокентій IV признавав дідичні й здобуті володіння Данилові „королеві Руси" і його братові Василькові „королеві Володимирії", забороняв хрестоносцям і іншим лицарським орденам нападати на їхні володіння, а руським єпископам і духовенству дозволяв зберігати ті свої обряди, які не протирічать католицькій вірі. Тим то за дату приступлення короля Данила до церковної єдности з папою слід уважати день 27 серпня 1247 р. Наступного дня визначив папа своїм леґатом на Русі римо-католицького ливонського, еспанського й пруського Альберта. Окремою грамотою з -2 вересня 1247 р. брав папа під опіку св. Апостольської Столиці королів руського Данила і володимирського Василька та їхні „королівства, родини, посілості й усі інші мастності", про що ще раніше (7 вересня) повідомив папа свого згаданого вище леґата, зазначаючи, що король Данило приступив до унії з римо-католицькою Церквою. Папа зацікавився також спорідненням третього ступня Василька з його жінкою Дубровкою, дочкою володимирсько - суздальського князя Юрія II Всеволодовича й уділив їм диспензи (грамота з 5 грудня 1247 р.). Врешті з приводу нового нападу татар поручав папа 22 січня 1248 р. Данилові, Василькові та „знатному мужеві Олександрові, князеві суздальському" зв'язатися союзом з хрестоносцями, що теж поручав папа й маґістрові цього ордену. Замітне в листі до маґістра й хрестоносців у Прусії те, що папа суздальського князя не признавав за короля так, як королями признавав Данила і Василька. Це є доказ, що папа тільки останніх признавав за правних наступників великих київських князів „руських королів".

У зв'язку з орієнтацією на католицький Захід змінили Данило і Василько політику до своїх католицьких сусідів Угорщини й Польщі. Вони замирилися з угорським королем Белею IV, що зобов'язався не висувати більше свого зятя Ростислава Михайловича на галицьке князівство. Для дружби поміж ними син Данила Лев одружився з дочкою Белі Констанцією, брат Данила Василько після смерти своєї першої жінки Дубравки оженився з Оленою Лешківною, сестрою польського зятя Белі IV краківського князя Болеслава Стидливого, якому Романовичі звернули тоді Люблинщину.

М. Чубатий

ДЕСЯТИЛІТТЯ „УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА"

(3)

„Український Квартальник", видаваний УККомітетом в ЗДА, став добрим прикладом для українських патріотів по всьому світі. За прикладом „Українського Квартальника", стали появлятися подібні публікації в мові німецькій у Мюнхені „Україне ін Ферґанґенгайт унд Ґеґенварт", еспанській в Буенос Айресі в Арґентині „Украпія Лібре", італійській в Римі „Україна" та французькій в Парижі, З кінцем 1954 р. став появлятися другий англомовний тримісячник в Лондоні „Ді Юкреніен Ревю". Це незвичайно корисна проява, що, при нашому партійному роздробленні, таки перемагає загальнонаціональний інтерес — потреба інформувати найбільш поширеними мовами демократичний світ про нерозв'язану українську справу.

Правдива інформація нам нині найбільше потрібна в Америці, бо не хто інший, як Америка матиме останнє і рішальне слово після ліквідації червоного російського варварства. Тому відповідальні провідники мусять звернути на інформацію Америки виїмково пильну увагу.

„Український Квартальник" зробив доперва початок. Перед американськими українцями стоїть ще велика робота — зовсім проломити непоінформованість та упередження американців до української справи. Багато лишається ще зробити в американських університетах, де на катедрах історії Східньої Европи три десятки років сидять росіяни, що фальшиву історію, достосовану до інтересів збереження захитаної російської імперії подають молоді Америки. Вони встигли вже виховати багато американців на сфальшованих поглядах про Східню Европу.

Американські енциклопедії ще й нині повні неправдивих поглядів на Україну і Росію, бо вони походять саме з цих університетських кол. Американські маси взагалі мало знають про Україну, її минуле та теперішнє, тому потреба аналогічної популярної публікації про Україну для масового поширення в Америці є конечна. Америка демократична країна, і маси рішають, хто має кермувати нею, тому публічна опінія мас, прихильна для справи визволення України, конечно потрібна. Хоч би такий відокремлений факт, що конґресмен Керстен, приятель українського народу та інших гноблених народів СССР упав при виборах, під час найживішої його активности для справи визволення неросійських народів, свідчить, що американські маси ще далекі від освідомлення про національний гніт, який панує на знаменний факт.

На закінчення кілька слів про відношення українсько-американського громадянства до праці „Українського Квартальника". Ця праця далеко більше відома американцям, ніж українцям. Цей закид, зокрема, слід піднести на адресу американських професіоналістів, тут роджених та новоприбулих. Якщо інтересуються „Українським Квартальником" американські інтелектуали, то тим більше інтелектуали українського роду в Америці повинні інтересуватися публікацією, з якої вони можуть черпати солідні інформації про землю своїх батьків. У ЗДА і в Канаді є коло трьох тисяч професіоналістів. Коли б тільки вони стали пренумераторами нашого журналу, УККомітет не потребував би докладати до того видавництва нічого, навпаки, він був би ще всилі тисячу примірників безплатно розіслати до американських університетів та каледжів, щоб там захитувати російські погляди на минуле та майбутність СССР. А це вимагає так мало, — тільки $5 річно. Чи читає „Український Квартальник" наша старша молодь в гайскулах та каледжах? Якщо в багатьох випадках наш журнал ставав підручною лектурою для американських студентів, то чому він не може стати домашньою лектурою для студентів української крови.

(Закінчення).

ПОВІДОМЛЕННЯ У.К.К.

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН І ОРГАНІЗАЦІЙ — ПЛАТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ

Екзекутива Українського Конґресового Комітету на своєму засіданні ухвалила **вислати в дарунок всім платникам Національного Датку малу брошурку**, що видана накладом Конґресу З. Д. Америки під назвою: * Communist Takeover and Occupation of Ukraine ** Special Report No. 4 of the Select Committee on Communist Aggression ** House of Representatives ** 83rd Congress ** under authority of H. Res. 346 and H. Res. 438 *

На підставі цього рішення, Український Народний Фонд від початку лютого 1955 року висилає згадану брошуру всім українським громадянам та українським організаціям, що вплачують Національний Даток (або членську вкладку) за 1954 рік.

Тим українським громадянам, що Національний Даток вплатили до кінця січня 1955 року, брошурка буде вислана додатково.

При тім Український Конґресовий Комітет звертається до всіх громадян, що отримають згадану брошурку, передати чи переслати її своєму американському приятелеві з метою ширення правди про визвольні змагання українського народу в поневоленій Україні та у вільному світі.

Український Конґресовий Комітет Америки.

ЗАКЛИК

ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ ПІОНЕРІВ У МАНІТОБІ

До Всіх, кого це інтересує: —

З виїмком кількох, давні учителі-піонери з років 1906-1916, вже не учителюють. Багато з них пішли в інші професії, як адвокатура, медицина, священство і приватні підприємства. Все ж, хоч серед невимовно тяжких обставин і оточення, кожний і кожна з них віддали від кілька до кільканадцять років жертвенної праці. Про ту щиру і несамолюбну працю мало хто згадує, ще менше пишеться!...

Не багато з нас лишилось ще при житті! В свойому часі і ті теж підуть „слідами давніх могіканів"! Ті, що ще живуть і пережили незавидні піонерські часи, думають лишити скромну згадку про ту працю і життя-буття в тих часах і записати це у формі історії, чи спогадів. Це був би інформативний дар для наших дітей і послужив би як історичний документ незавидної доби змагань і здобутків в ділянках первісної української освіти, культури і мистецтва в Канаді.

Минулого року, кілька з нас, давніх учителів, влаштували пікнік-стрічу і в приявї 60-ти учасників переведено далекосяглу програму — доповідями, спогадами, нашою історією, як теж ухвали, резолюції і суґестії. Це все буде широко описане і уміщене у відповідній рубриці книжки.

Нашим пікніком-стрічею заінтересувались поважні люди і запитують, коли та книжка вийде? Запитують майже з кожної провінції Канади, запитують із Злуч. Держав, бо і там живуть ще ті, що починали свою кар'єру учителюванням в Канаді.

При вашій матеріяльній і моральній допомозі, Заряд ТУАУПУМ плянує видати Спомини з піонерських часів на доброму папері, у твердих окладинках, щоб, як дорога пам'ятка, могла перетривати довгі роки. Її авторами будуть всі: учителі, священики, адвокати, лікарі, бизнесмени, ремісники, фармері, робітники і всі ті, що у своїх початках переживали нужду, злидні, холод і голод! У першій нашій іміґрації не було „кляс", не було „титулів", але щоб не згинути з голоду, кожний, майже безвиїмково, мусів перейти гарячу „купіль Пакибитія" чи то з лопатою в руках при копанні ровів для водопроводів, чи в майнах, чи залізничих дорогах, чи з сокирою в непроходимих лісах Онтеріо і Брітіш Колумбії.

Пишіть про все. Перші враження в Канаді. Туга за родиною, за селом, за церквою, за знайомими. Пишіть про основування церков, шкіл, читалень, народніх домів, бурс, інститутів. Про культурні і освітні змагання. Про концерти, представлення, відчити. Хто їх організував? Прізвища людей, котрі працювали? Присилайте фотографії і знимки. Зробімо ту книжку цікавою й інтересною! Це Дар для наших Дітей!

Вони цікаві довідатись, звідки їх родичі приїхали! З яких причин їхали далеко за море? Де осіли найперше в Канаді і як пережили початкові роки? Попри матеріяльні здобутки, чим причинились до загальних здобутків — для кращого імени нашого народу?

Надіслані матеріяли редакційний Комітет зредаґує й умістить їх у приналежних секціях.

Пишіть сміло, на одній сторінці паперу і виразно; значіть числами сторінки і тримайтесь поданих вказівок.

Матеріяли просимо слати до:

T. J. Marciniw, 84 Furby St., Winnipeg, Man.

За Т. У. А. У. П. У. М.:

К. С. Продан, голова;
Т. Ю. Марцінів, секр.

„МОЛОДЕ ЖИТТЯ" КОРПОРАЦІЄЮ В ЗДА

Пластове Видавництво „Молоде Життя", що його засновано на еміґрації в Німеччині в квітні 1948 року, відоме не тільки своїми пластовими виданнями, але й теж низкою видань загального характеру, зокрема виданням великої Енциклопедії Українознавства. Реалізацією цих видань „Молоде Життя" заслужилося добре для української науки і для зактуалізування українських наукових досягнень за кордоном.

Ідучи назустріч вимогам часу і в зв'язку з новими широкозадуманими плянами переорганізовано згадане пластове видавництво на зареєстровану в ЗДА корпорацію „Молоде Життя". Правне оформлення корпорації відбулося за допомогою і порадами відомого нашого правника адвоката Степана Яреми.

Завдання корпорації „Молоде Життя" вести видавничу, виробничу і торговельну діяльність, згідно з приписами свого зареєстрованого в стейті Ню Йорку статуту та служити культурним й економічним потребам українського Пласту й українського громадянства.

Дорібок Видавництва „Молоде Життя" за сім років його існування і діяльности великий, коли не імпозантний. Крім низки пластових видань — журналів і книжок, що їх назви ідуть в десятки, видавництво „Молоде Життя" видало такі наукові твори, як „Нарис історії українського карного права" д-ра Ярослава Падоха, „Нарис сучасної української літературної мови" проф. Юрія Шереха, „Карту національних відносин Галичини" проф. Володимира Кубійовича і передусім Енциклопедію Українознавства (три томи — 1,236 стор.), що стала настільною книгою українських домів і важливою підручною книжкою в публічних і наукових бібліотеках і кабінетах учених.

Звідомлення з діяльности В-ва за рр. 1948-1954, білянс та звіт Контрольної Комісії в складі: пп. Антін Артимович, Богдан Козак та Роман Мицик були прийняті й одобрені нарадою керівних пластових установ Головної Пластової Ради і Головної Пластової Булави дня 4-го вересня 1954 р. в Ніаґра Фолс.

Основуючі збори корпорації „Молоде Життя" відбулися в Ню Йорку, дня 11-го грудня 1954 р. На цих зборах прийнято статут корпорації, устійнено висоту шерів (паїв) й обрано Раду Директорів, Контрольну Комісію й Управу. В склад згаданих керівних органів корпорації увійшли пп. Зенон Корчинський, д-р Атанас Фіґоль, інж. Тарас Дурбак, дир. Омелян Тарнавський, інж. Роман Голод, Володимир Савчак, дир. Володимир Дармохвал, ред. Богдан Кравців та мґр Іван Скочиляс. До Контрольної Комісії обрані пп.: Володимир Масюк, Марія Мудрик й інж. Дам'ян Пеленський, як члени, і пп. Ярослав Бойдуник і Іван Керестіль, як заступники.

Ідучи назустріч побажанням українських установ й окремих громадян взяти участь в діяльності видавництва „Молоде Життя", Загальні Збори Корпорації „Молоде Життя" вирішили видати паї (шери), що їх зможуть набувати бажаючі.

Крім того обговорено на Загальних Зборах Корпорації плян широкої торговельної, виробничої і видавничої діяльности, до якого входить передусім видання чотири-томової гаслової Української Енциклопедії, над якою працюють тепер, під проводом Наукового Товариства ім. Шевченка українські учені і друк якої вже започаткований у Мюнхені.

Можна сподіватися, що дотеперішня діяльність Видавництва „Молоде Життя", склад керівних органів Корпорації і широкозадуманий плян дальшої діяльности заохотить широкі круги українського громадянства в ЗДА і в Канаді ставати членами (пайщиками) корпорації „Молоде Життя" і співпрацювати з її основниками не тільки в творенні високих культурних вартостей, але і в розбудові корпорації як економічної станиці.

Н. В.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаґо, Ілл.

Річні Збори 221 Відділу УНС

Дня 9 січня 1955 р. в приміщенні дому Відділів У. Н. Союзу при вул. 843 Вестерн, відбулися Збори 221 Відділу УНС.

Збори відкрив молитвою довголітній голова Відділу п. Пилип Васильовський, та привітав присутніх на залі членів. Зчерги голова подав приявним порядок нарад, який принято без змін, та попросив про вибір Президії Зборів. На голову зборів вибрано заслуженого громадянина та сеньйора нашого відділу п. Карпа, а на секретаря п. Михальцевича Івана. Звітування Управи розпочав голова відділу п. Пилип Васильовський, який у своєму короткому, але змістовому звіті подав дані про вислід доброї праці, доказом якої є те, що наш Відділ і дальше є найбільшим не тільки в Америці, але і в Канаді. А цей наш осяг завдячуємо в першу чергу всьому членству нашого Відділу, а головно його Управі. Він закликає надалі працювати для добра УНСоюзу, а тим самим для добра всього українського народу. Відтак слідували звіти містоголови п. Цісовського, а по нім звіт фінансового секретаря п. Тараса Шпікули. Треба при тому згадати, що п. Шпікула є одним з найбільш рухливих членів нашого Союзового життя. Він разом з головою відділу п. Васильовським, належать до того невеликого активного гурту, який провадить Союзову працю на нашому терені. Завдяки спільній праці усіх членів Управи, наш відділ замкнув своє сальдо касове в день зборів сумою 2,136 долярів. Звіт касієра п. Максимюка, довголітнього працівника УНС, короткий і скупий на слова, та зате багатий на зміст. Моїм бажанням, як сказав п. Максимюк, було те, щоби обороти в нашій касі цього року перейшли сто тисяч і ця моя мрія сповнилася. А сьогодні я прошу Вас звільнити мені з цієї, так почесної праці, бо мої сили вже не вистачають до провадження її дальше. Дванадцять літ муравлиної праці для добра нашого загалу це дійсно непересічний осяг в житті так скромної, а так працьовитої людини, якою є п. Максимюк. Бажанням всіх нас, членів 221 Відділу, є те, щоби наш заслужений член п. Максимюк ще довго прожив між нами і тішився тою пошаною, яку він має серед нас тепер та щоби молодші брали собі з нього приклад. Відтак звітував секретар п. Коцелко. Від імені Контрольної Комісії звітував п. Дмитро Німилович. Праця Управи 221 відділу, а головно касієра і фінансового секретаря, була взірцева так, що їм за це належиться похвала. Тому поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі. Цей внесок підтримав другий член контрольної комісії, адв. Роман Смук. Абсолюторію уділено одноголосно. При цьому треба згадати, що наш відділ цього року розділив 400 долярів на різні харитативні цілі. По звітах вив'язалась жива дискусія, після якої приступлено до вибору нової управи на біжучий рік Вибрано таких осіб:

Предсідник — п. Пилип Васильовський; заст. предс. — п. Цісовський Михайло; рек. секр. п. — п. Коцелко Степан; фін. секр. — п. Тарас Шпікула; касієр — п. Михальцевич Ів. Контр. Комісія: д-р Роман Смук, Німилович Дмитро і п. Канюк; надз. хворих: п. Фіца, п. Коваль і п. Бацвин; тростіси: п. Дудчак і п. Олійник; хоружі: п. Стецько Мих. і п. Дикий; двірник: п. Лучків Василь.

На закінчення п. Карпа, як предсідник зборів, просить приявних не забувати за наш обов'язок і складати датки на Народний Фонд УКК.

Ів. Михальцевич,
секр. зборів.

Филаделфія, Па.

„Ой пливе, пливе
сонечко ясне..."

Таку пісню співав чийсь ніжний, теплий голос, коли я проходив вулицею Френклін, та зупинився на мить, зацікавлений милим співом — поволі, поволі я підійшов ближче і заглянув крізь дірку від ключа.

Велика заля клюбу на Френкліні потапала в сутінках, а на ясно освітленій сцені йшла саме проба до п'єси „Спляча королівна".

Саме у тому моменті, коли принцеса розважалася в товаристві своїх подруг, за кулісами йшла жвава „перепалка" між королівським воїном і карличком. „Он бач, нарікав маленький чоловік зо сльозами, така „незграбуга" наступила мені на ногу..." Карлика вговор'ювали, заспокоювали, а режисер В. Шашаровський весь час погримував: „Тихо там, тихо..."

Біля зеленої жабки примостився на краєчку пільний коник і почав строїти свою скрипочку... Жабці сподобалася скрипочка і вона сказала: „Дай мені її, хай і я трішки пограю..."

„Ні, не дам", — відказав стрибунець, „а то чого доброго, полізеш з нею у воду"...

Ображена жабка пострибала між грибів, що червоними головками попритулювалися у куточку, дожидаючи виклику на сцену.

Але і тут почалася незабаром метушня. Сірій мишечці загубився барабанчик, і вона почала заводити, голосити... „Ой, лишенько моє, хто забрав мого барабанчика"? А кухар з товстим черевцем реготався, аж за боки брався...

Ось тут, біля самих дверей пажі стали перехвалюватися своїми струсеними перами, що ради святого спокою, всі були одного кольору. Розмова їх почалася спершу від того, чия трубка голосніше грає... Хлопці гарячилися, вигукували, аж поки не прибігла недобра фея і не сказала: „Коли не слухатимете завваг режисера, заснете, таки тут, за кулісами, на повних 100 років..."

Мені самому моторошно стало на саму згадку, що така, погана погроза справді може сповнитися...

Я несміливо відхилив двері, та попросив дозволу приглядатися пробі із залі. „Не можна, сказав рішучим голосом режисер, прийдіть тринадцятого марта на виставу, то побачите все зблизька..."

На сцені все ще співав ніжний, теплий голос про ...золоте сонечко...

О. К-о.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою).

МОСКВА ВИМАГАЄ ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ НАФТИ

Систему так званого соціялістичного змагання і ударництва широко запроваджено також у нафтовій промисловості Західньої України. Як подає радіо з Києва, „серед нафтовиків все ширше розгортається соцзмагання на честь виборів до Верховної Ради Української РСР і місцевих Рад депутатів трудящих". Радіо вихваляє за особливо продуктивну працю Миколу Рудейчука, Михайла Мельника і Дмитра Бенюка, що „систематично перевиконують свої норми".

НОВІ ФАСОНИ ЧЕРЕВИКІВ У ЛЬВОВІ

Новий дивний спосіб перевиконувати пляни продукції запроваджується також у львівських взуттєвих фабриках. І так, „Радянська Україна" подає, що львівська фабрика взуття ч. 3 зобов'язалася закінчити п'ятирічний плян і випустила до кінця цього року понад плян 200 тисяч пар взуття, в тому числі 130 тисяч пар на рахунок... економії сировини. На здоровий глузд — справа незрозуміла, як же той плян виконується: чи замість взуття для дорослих виробляють дитяче взуття, чи замість черевиків роблять півчеревики?

КІСТЯК, ЩО МАЄ 15 МІЛЬЙОНІВ РОКІВ

Геологічна експедиція, що досліджує нафтові поклади в Азербайджанській РСР, виявила на глибині 20 метрів під землею величезний кістяк кита, що пролежав тут приблизно 15,000,000 років. Знайдення цього кістяка на такій далекій відстані від моря геологи пояснюють тим, що багато мільйонів років тому Чорне і Каспійське моря являли собою один водяний обшир, так зване Сарматське море. Місцевість, де знайдено кістяк кита, була в праісторичній давнині дном цього величезного моря.

ЛЬВІВСЬКА СИМФОНІЧНА ОРКЕСТРА В КИЄВІ

Як подає київське радіо, 23 січня в Києві почалися гостинні виступи симфонічної оркестри Львівської обласної фільгармонії в складі 75 артистів. Оркестрою керували: головний диригент І. Паїн, М. Колесса і Д. Пелехатий. В репертуарі оркестри — симфонії П. Чайковського, О. Глазунова, А. Дворжака, М. Римського-Корсакова, Ф. Шопена, В. Моцарта і українських композиторів — М. Колесси, А. Кос-Анатольського і С. Людкевича.

МАЛЄНКОВ ПРИДАВСЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лежний про щось запитав. А що говорити про кореспондентів! Та вони обсіли б, як мухи, на першій пресовій конференції самого президента й закидали б його питаннями про цю подію. А не чекаючи на пресові конференції, вони б тут таки — після засідання, — запитали і Малєнкова і Булґаніна і Хрущова... Чи не правда?

— Правда...

— Так ось. А в Москві? В Москві все тихо-тихесенько. Делеґати оплескували Малєнкова, потім дисципліновано схвалили його відхід, потім так само, з подиву гідною дисципліною схвалили призначення Булґаніна... А тепер, на наступних засіданнях, вони вже будуть повертатися обличчями не до Малєнкова, а до Булґаніна й так само довго й бурхливо оплескувати...

— То це ж не гарно!

Десятки очей дивились на мене здивовано. Але без обурення й без недовір'я. Зате я подивилась на них обурено й сказала, що такі речі у Москві не можуть дивувати навіть немовляток, й що смішно, коли дорослі люди дивуються таким, самим найприроднішим явищам.

Малєнков придався. Навіть шкода, що його тепер там зовсім „пріпєчатают".

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

Дня 13-го лютого 1955 помер у місті Торонто в Канаді засосмотрений Найсвятішими Тайнами

ОЛЕКСАНДЕР КУРПЯК

б. окружний суддя в Коломиї, Зах. Україна, в 75-му році життя, про що сповіщають по світі розкинену Рідню, Приятелів і Знайомих смутком прибиті

дружина **НАТАЛІЯ** з сином **ЯРОСЛАВОМ**
і шваґер **В. БІБЕРОВИЧ.**

В тринадцяту річницю смерти

бл. п. о. Петра Томашівського

пароха Коцюбинець

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

В СУБОТУ, 26-го ЛЮТОГО, о год. 8:30 рано
в церкві св. Юра при 7-ій вул., в Ню Йорку
на яку запрошуємо Родину, Товаришів, Приятелів і Знайомих.

Вдова, Доньки, зяті і внучки.

ШЕНШИЛІ

Годівля шеншиль для заробітних цілей є все ще пропозицією дуже загального характеру, а вложені в те підприємство гроші вертаються здебільша з продажу живих пар для розплоду. Під теперішню пору в ЗДА і Канаді є 500,000 шеншилів, отже виправлювання скірок ще зменшить те число. Виправлювання скірок не буде поплатне доти, доки кількість шеншилів не зросте до 10 мільйонів на що треба ще ждати багато років. Але і тоді не впаде вартість цих скірок. Остерігається будучих годівельників шеншиль, щоб вони починали годівлю тільки з расовими і ресстрованими звірятками, тому що в цій країні шеншилі є нечистокровні і через те мають малу вартість. Шеншилі — це гризуни, що походять з гір Andes в півд. Америці. З огляду на це оплачується вигодовлювати їх всюди, в пивниці, ґаражі навіть в помешканні. Ті звірятка їдять мелене зерно і краяне сіно т.з. Timothy hay. Вони не смердять і завжди чисті, купаються щоденно в чистому піску. Пісок і пожива на цілий рік виносить около $10. Плодяться скоро, двічі, а то є тричі до року. Відділ рільництва в ЗДА видає для годівельників друковані інструкції. Mr. B. Guffanti, що саме оголошує Andes Chinchilla в „Свободі" радо подасть Вам всі потрібні інформації. Його адрес: Rm. 830, 11 W. 42nd St., N. Y. C.

ПОМЕР ІЛЛЯ АБРАМЮК

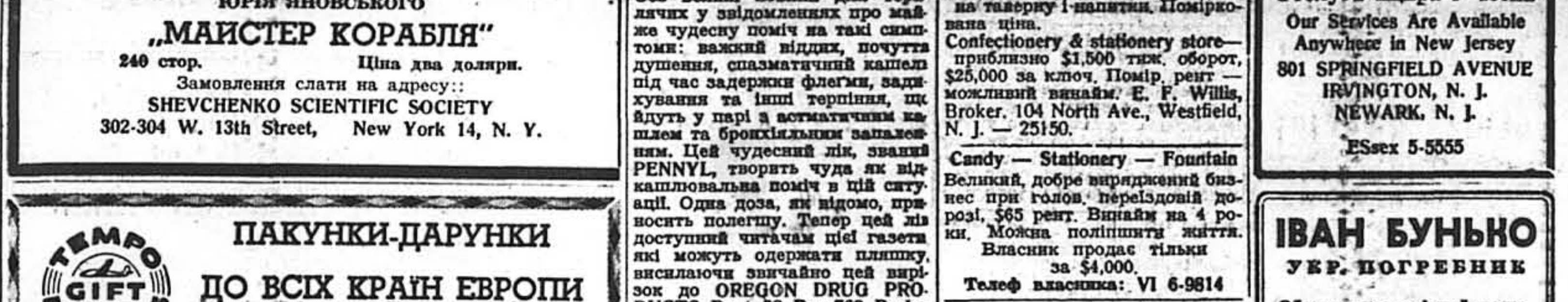
В суботу 19-го ц. м. помер у Ню Йорку передчасно син зелених Карпатських гір, що його приятелі так і звали „гуцулом із Делятина", Ілля Абрамюк. Покійний був ідейним громадським діячем, основником Т-ва „Гуцульщина", членом УНСоюзу. Маючи всього 49 років життя, осиротив дружину, сина і дві донечки. У вівторок і середу, 22 і 23 ц. м. о год. 8 веч., відбудеться Панахида за Покійного в каплиці похоронного заведення Петра Яреми при 7-ій вулиці в Ню Йорку, а в четвер 24 ц. м. о год. 9 ранку, похорон вирушить з названого похоронного заведення до церкви св. Юра.

• РОЗШУКИ •

Ярослава ГЛИВКА пошукує свого брата Романа ДЕРЕВЛЯНОГО, родж. в с. Плешевичі, пов. Перемишль, який мав би перебувати в Шікаґо ЗДА. Відомості про нього, або він сам прошу писати: Yarosiawa Hlywka, 3881 St. Dominique Street, Montreal, Que., Canada.

Пошукую МОРОЗА СЕМЕНА МАКСИМОВИЧА. 1949 р. був у Німеччині в таборі Ерлянґен і виїхав до Америки. Хто знав би про нього, прошу мені написати.
SIMON MOROS
6 Watkins Ave., Perry, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3418. Заблькований шлях.

Не зважаючи на те, що вони виїхали вчасніше, їхні переслідувачі швидко наздогнали важкообладований віз.

Сам Рамбул вже був майже коло них, коли Тарзан сягнув по скриньку з золотом...

І силою піднявши її, скотив на шлях перед арабом!